

3465 Æneste Beh. af Vet. og Indst. ang. Valget i Svendborg Amts 1. Valgkreds.

3466

det ikke tilladeligt. Lag Artiller fra Høire- og Venstreblade med stærke Dverdrivelsler fra begge Sider, og jeg tror, at Enhver vil kunne indse, at man ikke godt kan føre dem med ind i Dverveielser af, om vi skulle forkafe et Valg eller ikke. Det Fornøjeligste af det Hele er, at af de 14 Arbeidere har Ingen fulgt den givne Anvisning, og at der ingen Fortovling er kommen om, at Høire eller Forpagter paa Juelsberg derfor have gjort dem nogen Fortrød. Det er det Smukkeste. At Forvalteren derimod paa sin egen Regning har sagt: Skriv under, er en Form, som jeg beklager er benyttet. Jeg siger: Lad Folk, der kun høre og læse Lidt, selv vælge paa Valgdagen, lad dem have deres Frihed til denne Dag, tal med dem, overbevis dem om, at Venstre er noget forbigret Løi, som man ikke skal følge; var det sket, vilde Agitationen have været fuldstændig berettiget. Men da det ikke er Tilfældet, at der er sket de 14 Arbeidere Noget som helst, antager jeg, at de baade selv have haft en god Dverbevisning om, hvilken Vej de skulle følge, og ligeledes have forstaaet, at deres Herkøb ikke vilde lægge nogen som helst Evang paa dem, hvad der saa end kan ligge i et saadant Brev eller ikke. Naar Lehnsbaron Gold til Høidenhavn er nævnt i denne Forbindelse, vil jeg tillade mig at sige, skjøndt jeg ikke kender Lehnsbaron Gold, ser jeg dog af Forhørsprotokollen, som jeg har sølt mig forpligtet til at gjøre mig bekendt med som Medlem af den Jury, der skal gjøre Indstillingen til Thinget om denne Sag, nemlig Udvalget, det Faktum, at han staaar som et Mønster paa en liberal Mand lige overfor sine Arbeidere. Om Fremstillingen svarer til Virkeligheden, veed jeg ikke; men efter Forhørsprotokollen staaar han saaledes, og selv om han ikke havde været omtalt i Betænkningen, ønskede jeg dog en Leilighed til her at fremhæve ham som et Mønster paa en Godseier. Forhørsprotokollen siger ikke Andet end, at Lehnsbaron Gold har sagt til sin Skovrider og sin Forvalter, at de skulde sige til Arbeiderne, at Valgretten var en vigtig Sag, det var baade en Pligt og en Ret at benytte den, de skulde ikke miste Noget af deres Dagløn eller faae nogen Afkortning i deres Løn for Valgdagen, og at han ikke vilde give dem noget som helst Paalæg om, paa hvem de skulde stemme. Dersom der boede en Husmand i Nærheden, som stemte paa Lange, saa vilde der ikke blive gjort ham nogen Fortrød af den Grund. Det er Forhørsprotokollens Ord om Baron Gold, og jeg ønsker at fremdrage ham som et Exempel

i modsat Retning af, hvad vi saa ofte have hørt. Hvad angaar Forvalter Høst paa Orbællunde, se vi jo, hvad der staaar; men jeg ønsker tilføjet til, hvad der staaar i Betænkningen, ikke for at dække Sagen, men for at det Faktiske kan komme frem — jeg ønsker nemlig ikke mere Ondt lagt ind i disse Forhold, end der synes at være fremkommet — at Forvalter Høst tilføiede, at han i saa Henseende hverken havde nogen direkte eller indirekte Opfordring fra sin Principal, det var Noget, han havde gjort paa egen Haand. Med Hensyn til Raunholt og de mange Historier der, har jeg faaet en Følelse af, at der var Noget i Gjære. (En Stemme: Det er rigtigt). Jeg siger, at jeg har en Følelse deraf, men noget egentlig positutt Bevis har jeg ikke for, at der i Grunden er nogen Rummel der. Jeg har et Indtryk af, at der var nogen Bevægelse omkring Nyborg, som det var ønskeligt, kunde slaas ned, for at Forholdene der kunde faae det samme Udtryk, som Lehnsbaron Golds Stilling har faaet ifølge Forhørsprotokollen. Forsaavidt kan jeg sige, at efter Karakteren af det Foreliggende kunne vi være enige i, at vi bør tage denne Sag under Dverveielse; men jeg ønsker det for min Part gjort saaledes, at ingen af mine Kolleger i Udvalget skal beskylde mig for, at jeg dækker over Noget og drager Andet for stærkt frem. So mindre Farve, man lægger paa, destomindre faaar man Lidenstaben op.

Riser: Det er kun for at gjøre nogle korte almindelige Bemærkninger, at jeg tager Ordet, idet jeg fuldstændig er enig med den ærede sidste Taler i, at man ligeoverfor Spørgsmaal af den Art skal handle saa Lidenstabsløst og saa upartiisk som vel muligt. Men jeg kan ikke negte, at, naar jeg hørte den ærede Ordfører for Mindretallet (Klein), som begyndte sin Indledning med at sige, at det ikke havde kostet ham nogen Selvovervindelse at komme til det Resultat, som han var kommen til, saa vilde jeg for Sagens Skyld, og ogsaa for det meget ærede Medlems Skyld, som jeg erkjender for at være, jeg kan gjerne sige en udmærket Jurist og en skarpsindig Tænkter, ønske, at det ærede Medlem havde sagt det Omvendte, nemlig, at det havde kostet ham megen Selvovervindelse at komme til det Resultat, som han er kommen til. Vi hørte jo hans Begrundelse af det Resultat, hvortil han og Mindretallet vare kommen, og jeg stal i Forbigaaende sige, at Motiveringen i dens Almindelighed var der ikke